

บทบรรณาธิการ

“วารสารหน้าจั่วว่าด้วยสถาปัตยกรรม การออกแบบ และสภาพแวดล้อม” เป็นวารสารวิชาการประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดรับบทความวิชาการ บทความวิจัย บทความแปลในศาสตร์ทางสถาปัตยกรรม ครอบคลุม 6 กลุ่มของศาสตร์สาขาทางสถาปัตยกรรม คือ (A) สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม | Vernacular Architecture and Cultural Environment (B) การบริหารจัดการ และการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม | Architectural Heritage Management and Conservation (C) ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ศิลปะสถาปัตยกรรม และสถาปัตยกรรมไทย | History of Architecture and Thai Architecture (D) การสอนสถาปัตยกรรม | Architectural Teaching (E) การออกแบบชุมชนเมือง ภูมิสถาปัตยกรรม และการผังเมือง | Urban Design, Landscape Architecture and Urban Planning (F) เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสถาปัตยกรรม | Architectural Technology and Innovation (G) การพัฒนาที่อยู่อาศัย | Housing Development ซึ่งกลุ่มของศาสตร์ดังกล่าวมาข้างต้นนี้ครอบคลุมองค์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์อย่างรอบด้าน

วารสารหน้าจั่วว่าด้วยสถาปัตยกรรม การออกแบบ และสภาพแวดล้อม มีกำหนดการออกวารสารปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการวารสารในมาตรฐานสากล ทั้งนี้ กำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำวารสารฉบับพิมพ์ (ISSN-Print) คือ 2697-4630 และเลขมาตรฐานสากลประจำวารสารฉบับออนไลน์ (ISSN-Online) คือ 2697-4665 ทั้งนี้ วารสารปีที่ 34 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) พ.ศ.2562 ได้พิจารณาตีพิมพ์บทความจำนวน 7 บทความ ดังนี้

ภาค 1 หรือ กลุ่มที่ A. ว่าด้วยบทความวิชาการ และบทความวิจัยในหัวข้อ “สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม | Vernacular Architecture and Cultural Environment” มีจำนวน 3 บทความ คือ

(1) “ความเป็นมาของการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเทศไทย: การปรับตัวและจุดเปลี่ยนที่มีนัยสำคัญ | Chronology of Vernacular Architecture Study in Thailand: a Significant Movement” แสดงให้เห็นความเป็นมาของการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเทศไทยในระหว่าง 2482-2549 และการเปรียบเทียบกับบริบทสากล ซึ่งการศึกษานี้จำแนกลำดับพัฒนาการของการศึกษาและสถานภาพความรู้เป็น 3 ระยะ คือ 1. จุดเริ่มต้น: การสำรวจและสั่งสมองค์ความรู้ 2. การต่อยอดองค์ความรู้สู่การพัฒนา และ 3. การขยายผลแนวทางการศึกษาด้วยการศึกษาข้ามศาสตร์และการศึกษาเปรียบเทียบกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นนอกประเทศ

(2) “ความเป็นพื้นถิ่นในงานสรรค์สร้างร่วมสมัย: พื้นที่ระหว่างใน-นอก | Vernacular in Contemporary Design: Intermediary Space” เสนอข้อมูลและและการวิเคราะห์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเทศไทยผ่านแนวคิดที่ว่าด้วย “พื้นที่ที่อยู่ระหว่างภายนอกและภายใน” เพื่อถอดรหัสพื้นที่ของเรือนพื้นถิ่นเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอสู่การประยุกต์สู่การออกแบบสถาปัตยกรรมร่วมสมัย

(3) “การอ่านความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ไท-ลาว ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางของไทยผ่านการศึกษาผังเรือนพักอาศัย | Reading the Transformation of Tai-Lao Ethnic Life Style in the Central of Thailand from Their Houses Plan” เสนอข้อมูลจากการเปรียบเทียบวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติพันธุ์ไท-ลาว คือ ลาวเวียง ลาวแก้ว ลาวครั่ง ซึ่งมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในเขตสปป.ลาว และไทดำ ซึ่งมีถิ่นฐานเดิมอยู่ในเขตภาคเหนือของเวียดนาม เพื่อศึกษาว่าเมื่อกลุ่มคนดังกล่าวได้เคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานยังดินแดนที่ราบลุ่มแม่น้ำภาคกลางของไทยนั้น ผังพื้นเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นภาพสะท้อนของวิถีวัฒนธรรมการอยู่อาศัยของแต่ละกลุ่มนั้นยังคงเหมือนเดิมหรือแตกต่างกันออกไป และแต่ละกลุ่มที่กระจายตัวตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ต่างๆ ในที่ราบลุ่มแม่น้ำภาคกลางของไทยนั้นมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และปัจจัยใดเป็นมูลเหตุของความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ภาค 2 หรือ กลุ่มที่ B. ว่าด้วยบทความวิชาการ และบทความวิจัยในหัวข้อ “การบริหารจัดการ และการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม | Architectural Heritage Management and Conservation” มีจำนวน 2 บทความ คือ

(4) “การจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีช่วงชั้นโอกาสนันทนาการและการประเมินขีดความสามารถในการรองรับได้: กรณีศึกษาเกาะกูด | An Applied Recreational Opportunity Spectrum (ROS) and Carrying Capacity Assessment for Tourism Destination Management: A Case of Kood Island” เสนอประเด็นเรื่องช่วงชั้นโอกาสนันทนาการและขีดจำกัดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของเกาะกูด เพื่อนำไปสู่การวางนโยบายและการบริหารการจัดการการท่องเที่ยวของเกาะกูดอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

(5) “จากอิฐเก่าสู่อาคารพิพิธภัณฑ์: เมื่อสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อประสบการณ์ผู้เยี่ยมชม กรณีศึกษาบ้านฮอลันดา | From Old Brick to A Museum Building: A Case Study of Baan Hollanda, How architecture and its environment impacts museum visitor's experience” เสนอแนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรมร่วมสมัยเพื่อทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเนเธอร์แลนด์ ทั้งนี้ใช้แรงบันดาลใจในการออกแบบจากข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และผลการขุดค้นทางโบราณคดี ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยี่ยมชมในพิพิธภัณฑ์บ้านฮอลันดา

ภาค 3 หรือ กลุ่มที่ C. ว่าด้วยบทความวิชาการ และบทความวิจัยในหัวข้อ “ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ศิลปสถาปัตยกรรม และสถาปัตยกรรมไทย | History of Architecture and Thai Architecture” มีจำนวน 1 บทความ คือ

(6) “Symbolic and Cultural Meanings of the Chinese Home Decoration Theme in the Early Rattanakosin Murals of the Reign of King Nangklao in Wat Ratcha Orasaram | ความหมายเชิงสัญลักษณ์และวัฒนธรรมของภาพเครื่องเรือนจีนสมัย

X หน้าจั่วว่าด้วยสถาปัตยกรรม การออกแบบ และสภาพแวดล้อม
วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รัตนโกสินทร์ตอนต้น รัชกาลที่ 3 ในจิตรกรรมฝาผนังวัดราชโอรสาราม” เสนอการใช้ทฤษฎีเพื่ออ่านภาพจิตรกรรมฝาผนังผ่านกรอบความคิดเรื่องมนุษยนิเวศวิทยาในโบราณคดีสิ่งแวดล้อม และแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาทางภูมิทัศน์ ซึ่งภาพจิตรกรรมฝาผนังกรณีศึกษาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมแบบระยะสั้นๆ ผ่านกระบวนการคัดเลือกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคมในช่วงเวลาที่มีการเขียนจิตรกรรมฝาผนัง

ภาค 4 หรือ กลุ่มที่ D. ว่าด้วยบทความวิชาการ และบทความวิจัยในหัวข้อ “การเรียนการสอนทางสถาปัตยกรรม | Architectural Teaching ” มีจำนวน 1 บทความ คือ

(7) “การพัฒนาแอปพลิเคชันโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วยเทคโนโลยีความจริงเสมือน | Development Of Archaeological Applications In Phra Nakhon Si Ayutthaya With 3d Virtual Reality Technology” ซึ่งผลการวิจัยเป็นลักษณะของการวิจัยเพื่อพัฒนา ทั้งนี้ ได้ออกแบบแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มรดกสถาปัตยกรรมในรูปแบบความจริงเสมือนสามมิติ และมีการประเมินผลการใช้ของผู้ใช้

ทั้งนี้ กองบรรณาธิการวารสารหน้าจั่วฯ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกท่านที่ส่งบทความเพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหน้าจั่ววารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ได้ดำเนินการมาสูงขึ้นสู่ทศวรรษที่สี่ ซึ่งปีพ.ศ.2562 วารสารหน้าจั่วฯ จัดทำวารสารปีละ 2 ฉบับ โดยมีวิสัยทัศน์สู่การเป็นวารสารชั้นนำด้านสถาปัตยกรรมและศาสตร์เกี่ยวเนื่อง และการรับรองมาตรฐานในระดับสากลต่อไป จึงขอแจ้งประชาสัมพันธ์กับผู้สนใจทุกท่านที่เกี่ยวข้องส่งบทความในรูปแบบต่างๆ ครอบคลุมทุกศาสตร์ทางสถาปัตยกรรม เพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารเช่นนี้ต่อไป

กองบรรณาธิการ

วารสารหน้าจั่วว่าด้วยสถาปัตยกรรม การออกแบบ และสภาพแวดล้อม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร